
KONFERENCIA BESZÁMOLÓ

„KAPACITÁSÉPÍTÉS A FENNTARTHATÓ VIDÉKFEJLESZTÉSÉRT” – Euracademy projekt-záró konferencia

CSIZMADIA ZOLTÁN

Az MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet szervezésében 2003. november 6–8. között Győrben került megrendezésre a Leonardo da Vinci (Community Vocational Training Action Programme) *Pan-European Summer Academy for Sustainable Rural Development* (EURACADEMY) – *Páneurópai nyári egyetem a fenntartható vidékfejlesztésért Projekt* (No. S/00/B/PP-127033) záró konferenciája. A három éves nemzetközi programban hat országból svéd, finn, görög, spanyol, lengyel és magyar partnerek között folyt az együttműködés a projekt sikeres megvalósításáért. A fenntartható vidékfejlesztés témaköre a kilencvenes évektől egyre nagyobb figyelmet kapott. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy a helyi fejlődésnek a „fenntartható fejlődés” elve szerinti ösztönzése és menedzsmentje a vidéki térségekben nehéz feladat, melyhez még nem halmozódott fel elég tapasztalat, és a jelenlegi oktatási rendszer sem kínál minden esetben megfelelő szakképesítést. A három éves projekt célja tehát, hogy a készségek kínálata és kereslete között fennálló szakadékot csökkentse, különös tekintettel a kis- és középvállalkozások létrehozására és fenntartására, valamint az őket segítő szakemberek felkészítésében.

Az EURACADEMY projekt keretében két sikeres nyári egyetem megszervezésére (2002 Gotland, Svédország: a fenntartható vidéki turizmus fejlesztése; 2003 Ioannina, Görögország: információs társadalom és fenntartható vidékfejlesztés), illetve a képzési programok specifikus tárgyköréhez kötődő távoktatási anyagok kidolgozására, majd a nyári akadémiákat követő nyolchetes távoktatási kurzusok megszervezésére és lebonyolítására került sor. A multinacionális és interdiszciplináris szakértői gárda, mely egyetemi oktatókból, kutatókból és a vidékfejlesztésben érdekelt tanácsadókból áll, elsődlegesen azt a célt tűzte ki maga elé, hogy világos, gyakorlatorientált formában közelítse meg a vidéki térségek fenntartható fejlesztésének lehetőségét.

A projekt-záró konferencián a közel tizenöt országból érkező több mint kilencven résztvevő megismerkedhetett a projekt eredményeivel, a megrendezésre került nyári egyetemek, távoktatási programok tapasztalataival. A regisztrált résztvevők a projekt időtartama alatt készült két angol nyelvű tankönyvet ajándékba kapták. A nemzetközi konferencia szakmai programjának vázát az a gondolat alapozta meg, mely szerint minél több alkalmat kell biztosítani a vidéki térségek fejlesztésében érintett európai szakembereknek arra, hogy megosszák, kicseréljék egymással sike-

res és néha kudarcra ítélt programokon alapuló tapasztalataikat a lokális kapacitásépítés területén. A rendezvényen kiegyensúlyozottan és strukturáltan jelentek meg az elvontabb, elméleti indíttatású kérdésfelvetések, illetve a konkrét, problémaorientált esettanulmányok, projekt-ismertetések.

A konferenciát Kroó Norbert professzor, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára nyitotta meg. A kapacitásépítés fenntartható vidékfejlesztésben játszott szerepét tágabb környezetbe ágyazottan mutatta be a rendezvény két főelőadója. Werner Herrmann professzor (igazgatói tanácsadó, a CEDEFOP és az Európai Bizottság képviselője) a tudástársadalom felé vezető út állomásait, stratégiai irányvonalait ismertette a kibővülő Európai Unióban. Az életen át tartó tanulás, képzés elengedhetetlen pillére a hatékony kapacitásépítésnek, mely értelmezésében nemcsak a vidéki térségek, hanem az egész Unió szempontjából komoly tervezési, fejlesztési irányvonal. A tudásállomány, a készségek, a cselekvési hajlam fejlesztését hangsúlyozta Malcolm Moseley professzor is (Videkfejlesztési Fakultás, Gloucestershire Egyetem, Cheltenham – Egyesült Királyság) megalapozó teoretikai előadásában. Ha a fenntartható vidékfejlesztés alappillére a „négy tőke” fejlesztése (környezeti, megtermelt, humán és társadalmi), akkor a kapacitásépítésnek egyértelműen a társadalmi kontaktusok kiaknázását, a humán erőforrások bővítését kell megcélözni. A gondolatébresztő felvezető előadások után svéd, finn és magyar példákon keresztül tájékozódhattak az érdeklődők a kapacitásépítés térségfejlesztési, információs technológiai, illetve társadalmi aspektusairól.

A konferencia programstruktúrájának második szegmensében a részproblémákra fókuszáló munkacsoportok kapták a főszerepet. Négy szekcióban közel húsz prezentációval ismerkedhettek meg a megjelentek. A résztvevők rövid, önálló előadásaik során megosztották saját tapasztalataikat (1) a kis- és középvállalkozások, a (2) helyi kezdeményezések, (3) az információs társadalom és (4) az oktatás, képzés, továbbképzés területén, figyelve arra, hogy az adott területen kikristályosodjanak a kapacitásépítésben rejlő lehetőségek. A nyitónap probléma-érzékeny vitával zárult. A záró-konferencia előadásainak anyagai rövidített változatban a projekt honlapján (www.euracademy.org) olvashatók lesznek.

A három napos rendezvény második napján, a konferencia zárása előtt került sor az EURACADEMY Társaság megalapítására is, mely szervezet intézményesült formában viszi tovább a Leonardo program keretében most lezáruló projekt filozófiáját és célkitűzéseit. A pan-európai társaság főtítkára Szörényiné dr. Kukorelli Irén, a projekt hazai koordinátora lett.

A kapacitásépítés fenntartható vidékfejlesztésben játszott szerepének gyakorlati példáit a következő két napon ismerhették meg a konferencián részt vevő külföldi és hazai oktatók, kutatók, területfejlesztő szakértők, egyetemi hallgatók. A tanulmányutak során olyan lokális kezdeményezéseket, vállalkozásokat látogattak meg a konferencia résztvevői, amelyek sikeresen felismerték és kiaknázták a természeti adottságokat, a tárgyi és szimbolikus erőforrásokat, a megszerzett tudást, a tenni akarást. Győr környékén így válhatott az érdeklődés középpontjává egy 7 főt

foglalkoztató dzsemüzem (Sokorópátka), egy faluvédő egyesület (Börcs), a kis- és közép vállalkozásokat támogató polgármesteri hivatal menedzsment tevékenysége (Kunsziget), vagy éppen egy sikeres bortermelő. Természetesen nem csak Győr-Moson-Sopron megye közösségeinek sikeres kapacitásépítési projektjeiről esett szó. A rendezvénysorozat harmadik napján Vas és Zala megyében ismerkedhetek meg az érdeklődők az olyan helyi innovatív, fejlesztésorientált kezdeményezésekkel, mint például a ZALA-Kar Térségi Innovációs Társulás, a Dötki Ökológiai – Vidékfejlesztési Tájéközpont, a Regionális Idegenforgalmi Bizottság tevékenysége, az ŐrségNet projekt, vagy éppen az Őriszentpéteri Natúrpark. A tanulmányút záró akkordjaként Bük polgármestere, a gyógyfürdő ügyvezető igazgatója és a Büki Idegenforgalmi Társaság (BÜKIT) képviselője mutatta be a fürdőcentrumban eddig elért eredményeket, illetve a jövőbeni fejlesztési célokat. A régióban megkezdett sikeres kapacitásépítési folyamatok „empirikus”, valóságközeli megismerése kiegészítette, megerősítette és elmélyítette az előadásokban szereplő gondolatokat, az egymás közt kicserélt ötleteket.

A projekttel és a konferenciával kapcsolatos információk

Honlapok

Projekt:	http://www.euracademy.org/welcome.asp
Partnerek:	http://www.euracademy.org/partners.asp
On-line szakmai közösség:	http://www.euracademy.org/join.asp
Nyári egyetemek:	http://www.euracademy.org/theme.asp
Távoktatási anyagok:	http://euracademy.agriprim.com/
Projekt-záró konferencia:	http://www.euracademy.org/invitation_project.asp

Projekt partnerek

- Svéd Agrártudományi Egyetem Vidékfejlesztési Központja (Uppsala)
<http://www.slu.se/>
- PRISMA Fejlesztési Kutatások Központja (Görögország)
<http://www.prismanet.gr/>
- Ioanninai Egyetem (Görögország) <http://www.uoi.gr/>
- Helsinki Egyetem, Vidéki térségek kutatása és képzése Seinajoki Intézete (Finnország) <http://www.sjoki.uta.fi/hymakes/english/index.htm>
- Nicolaus Kopernikus Egyetem, Szociológia tanszék (Lengyelország)
<http://www.uni.torun.pl/>
- Masurian Academy, Marketing és Menedzsment kar (Lengyelország)
<http://www.wm.olecko.pl/>
- A Fenntartható Fejlődés Mediterrán Intézete (IMEDES) (Spanyolország)
<http://www.grupimedes.com/>
- MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet (Magyarország)
<http://www.rkk.hu/nyuti/>